

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Legii cu privire la obligația de raportare a actelor de corupție și a celor conexe actelor de corupție, a faptelor de comportament corupțional

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Întru realizarea pct. 207 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2014, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 163 din 5 martie 2014, Ministerul Justiției a elaborat proiectul Legii cu privire la obligația de raportare a actelor de corupție și a celor conexe actelor de corupție, a faptelor de comportament corupțional, care vizează instituirea obligației de raportare a actelor de corupție, aplicabilă tuturor persoanelor care exercită funcții publice, inclusiv și specialiștilor din domeniul justiției.

Proiectul are drept scop identificarea cazurilor de corupție, în vederea contracarării fenomenului coruptibilității.

Expunerea problemelor abordate în proiect prin prisma cadrului normativ în vigoare, argumentarea necesității de reglementare, evidențierea elementelor noi

Dezvoltarea și modernizarea societății Republicii Moldova este frânată de corupție la toate nivelurile. Corupția afectează mediul de afaceri, sistemul judecătoresc, veniturile populației și ale statului, calitatea educației și a ocrotirii sănătății, precum și calitatea vieții în general.

Având în vedere faptul că lupta eficientă cu corupția, constituie una din prioritățile de bază ale statului de drept, apare necesitatea stringentă în prevenirea și combaterea fenomenului corupțional, promovarea și asigurarea independenței, responsabilității și profesionalismului serviciilor prestate de profesioniștii sectorului de justiție.

Astfel, pentru asigurarea apărării drepturilor și libertăților persoanei, intereselor publice, securității naționale este necesară și oportună promovarea proiectului Legii cu privire la obligația de raportare a actelor de corupție și a celor conexe actelor de corupție, a faptelor de comportament corupțional.

Practic nu se poate vorbi de o societate democratică și necoruptibilă decât în măsura în care indivizii care o compun și cu precădere aceia care se găsesc la diferite nivele de decizie care pot afecta interesele particulare sau generale legale și legitime, practică un comportament democratic și necoruptibil și participă activ la procesul de prevenire a fenomenului corupțional.

Proiectul de mai sus cuprinde 5 articole, care se referă la următoarele aspecte.

Norma expusă în art. 1, prevede sfera de reglementare și scopul prezentului proiect, pentru a fi clar reglementate prevederile generale care urmează a fi expuse în proiect, precum și pentru a stabili necesitatea promovării acestuia.

La art.2:

alin. (1), se indică faptul că funcționarul public, în situația în care se va afla în raporturi de serviciu, va fi obligat să raporteze actele de corupție și a celor conexe actelor de corupție, a faptelor de comportament corupțional, iar în situația în care va fi înafara acestor raporturi, el va avea dreptul s-o facă.

Alin. (2) a articolului, are drept scop identificarea expresă a cercului de persoane obligate să raporteze actele de corupție, cele conexe actelor de corupție, a faptelor de comportament corupțional. În lista persoanelor care exercită o funcție publică, funcție publică cu statut special sau funcție de demnitate publică, intră și colaboratorii serviciului diplomatic, serviciului vamal, ai organelor apărării, de prevenire și combatere a corupției, securității naționale și ordinii publice, altor categorii stabilite prin lege.

În alin. (3) a art. se identifică subiecți ce prestează servicii juridice în condițiile prevăzute de lege și care la fel, vor fi obligați să raporteze actele de corupție, cele conexe actelor de corupție și faptele de comportament corupțional. În această categorie intră următoarele persoane: notar

public, avocat, executor judecătoresc, administrator autorizat, expert judiciar privat, mediator, traducător sau interpret.

La art. 3 a proiectului ne referim la procedura raportării, precum și termenul necesar pentru informarea organului competent despre informația aflată. S-a propus de a fi instituit un termen limitat de raportare, pentru excluderea situației în care subiectul raportării va prezenta informația mai târziu, ceea ce va duce la pierderea importanței informației raportate.

Deasemenea, în cadrul acestui articol este specificată și procedura detaliată de raportare a actelor de corupție, celor conexe actelor de corupție, a faptelor de comportament corupțional, pentru determinarea clară a regulilor care urmează a fi respectate de persoanele obligate.

Concomitent, la art. 4, au fost enumerate măsurile de protecție, precum și actele care sunt interzise de a fi comise împotriva persoanei sus-numite în scopul asigurării unei protecții adecvate și a unei garanții de durată persoanelor care urmează să raporteze actele corupționale.

Această prevedere, urmărește suprimarea elementului coruptibilității, precum și garantarea protecției persoanei care contribuie la identificarea actelor corupționale.

Protecțiadenunțătorilorpecazurile de corupțieesteunul din instrumentele de bazăînprevenireacoruptionei, acestafiindabordatîndocumenteinternaționalerelevante, precumșiînevaluareamecanismelornaționaleanticoruptione de cătreGrupul de State contra Corupției (GRECO). Astfel, potrivit art. 32 din ConvențiaNațiunilor Unite împotrivacoruptionei, fiecare stat trebuiesăia, conform sistemuluisăujuridic intern șiînlimitamijloacelor sale, măsuricorespunzătoarepentru a asigura o protecțieeficaceîmpotrivaeventualeloracte de represaliisau de intimidare a martorilor care depunmărturiereferitor la infracțiunileprevăzute de convențieși, dacăestecazul, a rudelorși a altorpersoaneapropiate.

În aceiași ordine de idei menționăm că la art.5,sunt reglementate prevederi cu referire la sancțiune, care urmează a fi suportată de persoana care raportează. Această prevedere va avea drept efect responsabilizareși educarea persoanei obligate de a raporta actele de corupție, actele conexe corupției și faptele de comportament corupțional, precum și contribuirea activă la identificarea și combaterea fenomenului corupțional în societate.

Îmbunătățirea cadrului legal național în domeniu constituie o necesitate stringentă în contracararea fenomenului corupției în societate.

Fundamentarea economico-financiară

ImplementareaproiectuluiLegii cu privire la obligația de raportareactelor de corupție și a celor conexe actelor de corupție, a faptelor de comportament corupțional, nu reclamăcheltuielibugetare.

Descrierea constatărilor expertizei anticoruptione

În urma examinării raportului de expertiză anticoruptione, au fost luate în considerare obiecțiile Centrului Național Anticoruptione la definitivarea variantei finale a proiectului.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate

Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect de Legecu privire la obligația de raportare a actelor de corupție și a celor conexe actelor de corupție, a faptelor de comportament corupțional, nu este necesară modificarea altor acte normative.

Obiecțiile, recomandările pe marginea proiectului înaintate de către instituțiile interesate și reprezentanții societății civile, concluziile acestora.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, Proiectul a fost plasat pe paginile web ale Ministerului Justiției (directoriul „Transparența decizională”, compartimentul „Consultații publice”), și pe portalul guvernamental particip.gov.md.

Proiectul a fost transmis la avizare următoarelor autorități: Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, Ministerul Afacerilor Interne, Cancelaria de Stat, Ministerul Sănătății, Ministerul agriculturii și Industriei Alimentare, Consiliul Superior a Magistraturii, Curtea Supremă de Justiție, Ministerul Culturii, Centrul Național Anticorupție. La definitivarea proiectului au fost luate în considerație avizele parvenite din partea societății civile și autorităților publice.

MINISTRU

Vladimir GROSU